

THE BLACK EXPERIENCE PRAAT GEWOON NEDERLANDS

Stage lopen in een tropisch land én in je moedertaal, wie wil dat niet? Jaarlijks trekken een duizendtal Nederlandse en Vlaamse studenten naar Suriname. Er is genoeg te doen. Van het binnenland verkennen tot het uitgebreide nachtleven induiken. De kans dat je op een stageperiode van een halfjaar, een leuke jongen leert kennen, is niet onbestaand. Als blank jong meisje wordt je – zelfs op straat-, constant versierd en heb je aan aandacht geen gebrek. Surinamers houden van blanke meisjes, maar ook omgekeerd. Beiden vinden elkaar exotisch genoeg om het een kans te geven. Voor velen blijft het bij kussen of een *one night stand*, anderen beginnen een relatie.

Laura De Keyzer, studente master Agogische Wetenschappen aan de Vrije Universiteit Brussel, analyseert in haar studie de denkwijze en omgang van jonge Surinaamse mannen over of met Europese vrouwen, op het gebied van seksualiteit en relaties. Specifiek gaat het over Nederlandse en Vlaamse vrouwen, door Surinaamse mannen ook ‘stagiaires’ genoemd. Op basis van diepte-interviews met 20 Surinaamse mannen en 6 Europese vrouwen, schetst zij een beeld over hun wederzijdse omgang.

Studenten die naar Suriname gaan, vertrekken vaak met een bepaalde beeldvorming over de lokale mannen. Ze hebben gehoord dat mannen uit zijn op seks. De beeldvorming dat mannen van Creoolse of Afrikaanse afkomst een hoge seksuele drift hebben, wakkert de nieuwsgierigheid aan van de Europese ‘blanke’ vrouwen en doet verhalen ontstaan rond de *black experience*. Dit wereldwijd fenomeen is veelvoorkomend in Suriname.

Stereotypen van de geschiedenis van de slavernij en kolonisatie

Eerder onderzoek naar seksualiteit en relaties bij Creolen in Suriname toonde aan dat, het idee dat slaven geen huwelijksvormen kenden en enkel gedreven werden door seksuele instincten, diep geworteld zit in het blanke koloniale denken. Suriname is sinds 1975 onafhankelijk van Nederland en de koloniale jaren hebben nog steeds hun invloed. Seksuele betrekkingen tussen blanken en gekleurden waren vroeger normaal en kwamen voor in alle Surinaamse kolonies. Voor donkere vrouwen bracht een blanke man materiële zekerheid en status met zich mee. Niet enkel voor donkere vrouwen zijn blanken interessant, maar ook voor de Creoolse man staat de witte vrouw voor een ‘spannend seksueel object’. Literatuur toont aan dat mannen een gevoel van macht ervaren wanneer ze deze ‘waardevolle’ vrouwen hebben kunnen strikken.

Stereotypen van de geschiedenis van de slavernij en kolonisatie leiden tot misinterpretatie van mannen van Afrikaanse afkomst en hebben een negatief effect op hun mannelijkheid en het vormgeven van hun gedrag. Ze worden gekenmerkt als ‘wilde’ seksuele objecten die zich seksueel krachtig dienen te gedragen. Dit wakkert de nieuwsgierigheid aan van de blanke vrouw, die verwacht dat wat ze heeft gehoord waar is. De man houdt zich aan deze beeldvorming en is geneigd zijn seksualiteit te overdrijven om te voldoen aan het verwachtingspatroon.

Surinaamse seksuele cultuur

De resultaten van dit onderzoek tonen zelfs aan dat niet enkel Creolen er losse seksuele opvattingen of gedragingen op nahouden, maar ook andere bevolkingsgroepen in Suriname. Vanwege het koloniale verleden kent Suriname een etnisch diverse populatie die het meest gevarieerd is van de hele Caraïben. Naast Creolen heb je in Suriname, ook Hindoestanen, Javanen, Indianen en andere etnische groepen zoals Chinezen en Europeanen. De zogenaamde 'zwarte seksuele cultuur' loopt meer en meer over naar een algemene seksuele Surinaamse cultuur. Vreemdgaan is hier een onderdeel van. Surinamers geven tijdens dit recent onderzoek openlijk toe niet altijd even trouw te zijn aan hun partner. Dit botst met de Westerse opvattingen van de Europese dames. Voor hen is vreemdgaan een *no go* en ze knappen in vele gevallen af op hun 'ontrouw'.

Zijn Surinamers dan écht allemaal ontrouw of zit er meer achter? Eerder onderzoek ziet binnen de zwarte seksualiteit een groot verschil tussen de 'openbare seksuele cultuur', het idee dat mannen een grote seksuele drift hebben, en de 'privé seksuele cultuur', waar veel taboes heersen en er een beperkte kennis is over seks. We zien in de praktijk en binnen partnerrelaties dat het idee van een losse seksuele cultuur tekort schiet. Uit de interviews bleek dat er nog gewerkt kan worden aan een goede communicatie rond seksualiteit en relationele problemen. Wanneer het minder gaat in een relatie zijn mannen eerder geneigd om vreemd te gaan in plaats van te praten. Praten met vrienden kan dan weer wel, en ook met blanke Europese vrouwen loopt het blijkbaar iets vlotter om deze zaken mee te bespreken dan met de Surinaamse dames.

Blank trekt aan

Surinaamse en Europese vrouwen, een wereld van verschil. Europese vrouwen worden vooral positief beschreven: zelfstandiger, onafhankelijker, vriendelijker, opener en vrijer. De Surinaamse man voelt zich aangetrokken tot deze progressieve eigenschappen. Niet alleen hun progressieve karakter trekt hun aan. Sommige mannen verwerven meer status bij hun leeftijdsgenoten wanneer ze iets beginnen met een blank meisje, anderen zijn dan weer op zoek naar een beter leven in Europa. Tot slot oefent de lichte huidskleur van de Europese vrouw een aantrekkingskracht uit.

Surinaamse vrouwen zijn volgens de Surinaamse mannen vooral erg materialistisch. Volgens recent Caraïbisch onderzoek kan de materialistische cultuur in de Caraïben tot gevolg hebben dat seks als ruilmiddel dient voor een betere sociale en economische positie. Surinaamse vrouwen zoeken een man die het economisch goed heeft en kan voorzien in hun onderhoud. Ze blijven vasthouden aan de traditionele genderideologie waarbij de man de kostwinner is. De eigenschappen die hen worden toegeschreven zijn overwegend negatief en mannen geven openlijk toe zich meer te kunnen vinden in het karakter van de Europese vrouw. Financiële en materiële zaken lijken voor Europese dames eerder onbelangrijk, wat Surinaamse mannen nog meer tot hen aantrekt. Sommigen beweren dat de interesse vanuit de Surinaamse man niet altijd oprecht is, maar een *revenge* voor de tijd van de slavernij.

De Surinaamse vrouwen zijn niet altijd even blij met de komst van de Vlaamse en Nederlandse stagiaires. Onderzoek stelt dat ze zich beledigd kunnen voelen door de witte dominantie van esthetische normen zodat ze zich afvragen of hun donkere huidskleur wel aantrekkelijk is. Het is nog maar de vraag of blank ooit uit de mode gaat.